

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Buiucani
MD-2012, mun. Chișinău, str. M.Viteazul 2
tel. 022-29-50-92

Высший совет Магистратуры
Суд Буюкань
MD-2012, мун. Кишинэу, ул. М.Витязул 2
тел. 022-29-50-92

Judecător Andrei Niculcea, bir.619

09 iunie 2016
nr. 1-721/16

Către
Curtea Constituțională RM
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28
MD-2004

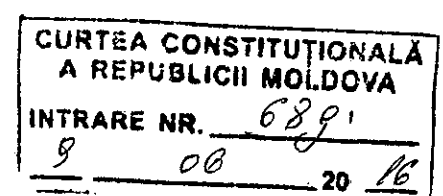
Onorată Curte,

În conformitate cu prevederile art.135 din Constituția Republicii Moldova, art.4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Vă remitem copia încheierii din 09.06.2016 pe 4 file și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.331 alin.(1) și art.362 alin.(2) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, pe 9 file.

Solicităm respectuos ca excepția de neconstituționalitate să fie examinată în mod de urgență, deoarece inculpatul în prezenta cauză penală se află în stare de arest și suntem la etapa cercetării probelor apărării.

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte,

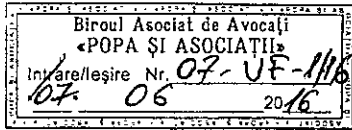
Andrei Niculcea
Judecător al Judecătoriei sec.Buiucani, mun. Chișinău

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

JUDECĂTORIA BUIUCANI MUN. CHIȘINĂU
Judecători: G. Moscalciuc, S. Lazari, A. Niculcea
cauza penală nr. 1-721/2016

Subsemnatul, **FILAT VLADIMIR VASILE**, inculpat, în temeiul art. 135 al Constituției Republicii Moldova, art. 7 alin. (3) C. pr. pen., art. 4 al Legii cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 al Legii privind Codul Jurisdicției Constituționale formulez prezenta:

EXCEPȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a dispozițiilor legale cuprinse în:

- art. 331 alin. (1) C. pr. pen. - *text care contravine art. 20, 26 alin. (1), (2) din Constituția Republicii Moldova;*
- art. 362 alin. (2) C. pr. pen. - *text care contravine art. 20, 26 alin. (1), (2) din Constituția Republicii Moldova,*

pentru următoarele.

MOTIVE

În **FAPT**, la 13 octombrie 2015, de către Procurorul General al Republicii Moldova a fost începută urmărirea penală în adresa deputatului Vladimir FILAT în temeiul bănuielii privind săvârșirea infracțiunilor de corupere pasivă, prevăzută la art. 324 alin. (3) lit. a) și lit. b) C. pen. și trafic de influență - art. 326 alin. (3) lit. a) C. pen.

La 14 octombrie 2015, în adresa Parlamentului Republicii Moldova, a fost depusă sesizarea cu nr. 599 a Procurorului General, prin care a fost solicitată ridicarea imunității parlamentare pentru reținere, arestare, percheziție și trimitere în judecată, pe cauza penală a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova - domnul Vladimir FILAT. Ulterior, la 15 octombrie 2015, fiind examinată în Plenul Parlamentului Republicii Moldova, prin Hotărârea nr.172, s-a decis de a fi acceptată sesizarea Procurorului General și, respectiv, ridicată imunitatea parlamentară a lui Vladimir FILAT. În aceeași zi, inculpatul a fost reținut de către Procuratura Anticorupție, iar în temeiul Încheierii Judecătorei Buiucani - în privința inculpatului - a fost

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

---

aplicată măsura preventivă - arestul preventiv - măsură care a fost prelungită de nenumărate ori (în vigoare și în prezent). În aceste condiții, la 17 octombrie 2015 inculpatului i-a fost înaintată oficial acuzarea, iar la 16 decembrie 2015 cauza a fost disjunsă și a fost expediată în judecată.

Prin Încheierea Judecătorei Buiucani din 15 aprilie 2016 în acest dosar s-a admis lista probelor prezentată de apărătorii Igor POPA și Cristina BANCU în interesele inculpatului Vladimir FILAT și s-a dispus audierea martorilor BALIȚCHI Tudor, BUGA Mircea, DRĂGUȚANU Dorin, COJOCARU Victor, LUCINSCHI Chiril, PISTINCIUC Vadim, BĂNĂRIUC Eduard, NEGRUȚĂ Veaceslav, ROIBU Alexei, GODOROJA Dumitru, SUSANU Angela, CEBOTAREAN Dorina, MĂMĂLIGĂ Veaceslav și URSU Iurie. Judecătoria Buiucani a obligat avocații să asigure prezența martorilor în ședință de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din 03 iunie 2016 apărătorii Igor POPA și Cristina BANCU, au înaintat cereri privind aducerea silită a martorilor BALIȚCHI Tudor, BUGA Mircea, DRĂGUȚANU Dorin, NEGRUȚĂ Veaceslav, ROIBU Alexei, GODOROJA Dumitru. În cerere s-au invocat prevederile art. 66 alin. (2) pct. 17 C. pr. pen. - dreptul inculpatului să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării. Avocații au confirmat citarea legală a acestor persoane și au invocat eschivarea acestora cu rea-voință de a se prezenta în instanță pentru a da declarații. Judecătoria Buiucani a respins și această cerere, reținând că nu s-a adus nici o dovadă de citare legală a martrilor.

Judecătoria Buiucani a reținut în Încheierea din 03 iunie 2016 că *partea apărării nu întreprinde măsuri eficiente în vederea asigurării prezentării martorilor, în vederea respectării termenului rezonabil de examinare a cauzei, instanța consideră necesar de a interveni și a continua examinarea cauzei cu audierea inculpatului Filat Vladimir [...].*

În procesul de examinare a cauzei, apărarea a stabilit în legătură cu problema prezentării martorilor în instanță că:

textul din art. 331 alin. (1) C. pr. pen. [...] și dispune părții obligate să prezinte probe, să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat [...] și

textul din art. 362 alin. (2) C. pr. pen. [...], sau dispune părții care nu a asigurat prezența să o asigure la ședința următoare, -

urmează a fi supuse procedurii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

În aceste circumstanțe, înțelegem să formulăm prezenta excepție de neconstituționalitate.

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

---

I. Cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate

1.1. Operând cu definiția **excepției de neconstituționalitate** - procedură de inițiere de către instanța ordinară de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a unui alt act normativ, cu normele constituționale, se stabilește faptul că ea reflectă existența raportului triunghiular între *partea aflată în proces, instanța de judecată*, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și *Curtea Constituțională - chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate*. Astfel, potrivit Hotărârii Curții Constituționale din 9 februarie 2016, nr. 2, *privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție* - s-a stabilit procedura de exercitare a controlului constituționalității legilor de către Curtea Constituțională. Prin urmare vom analiza admisibilitatea prezentei excepții de neconstituționalitate prin intermediul nuanțelor stabilite în Hotărârea menționată *supra*.

- a) *Suntem în prezența unei incertitudini privind constituționalitatea unei legi, în speță o parte din textul art. 331 alin. (1) și din textul art. 362 alin. (2) C. pr. pen., norme care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată.*
- b) *Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) al Constituției Republicii Moldova, Legea din 14 martie 2003, nr. 122 (Codul de procedură penală), poate constitui obiectul unei excepții de neconstituționalitate, fiind lege organică.*
- c) *Excepția de neconstituționalitate este ridicată de către o parte din proces (partea apărării), ale căror drepturi și interese pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.*
- d) *Nu există o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederea contestată.*

1.2. Verificarea constituționalității normei contestată este de **competența exclusivă** a Curții Constituționale. Astfel, *judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale*, decât în cazul neîntrunirii condițiilor menționate anterior. În aceste circumstanțe, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, *instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.*

II. Cu privire la neconstituționalitatea

-textului art. 331 alin. (1) C. pr. pen. [...] și dispune părții obligate să prezinte probe, să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat [...] și

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

---

–textului art. 362 alin. (2) C. pr. pen. [...], *sau dispune părții care nu a asigurat prezența să o asigure la ședința următoare.*

2.1. Potrivit art. 7 al Constituției, *Constituția Republicii Moldova este Legea ei supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.* În plus, art. 2 alin. (3) C. pr. pen. stipulează faptul că *Constituția are supremație asupra legislației procesual penale și nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.* Pornind de la aceste prevederi, instanțele judecătorești, la îndeplinirea justiției, urmează să aprecieze conținutul legii sau al altui act juridic și în cazurile necesare să aplice Constituția - ca un **act juridic normativ cu acțiune directă** (a se vedea *Hotărârea Plenului Judecătoriei Supreme a Republicii Moldova cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Constituției din 30.01.1996, nr. 2).*

2.2. Conform art. 8 al Constituției, *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.* Prin prisma acestor prevederi constituționale, tratatul internațional, cu cea mai pronunțată aplicabilitate în ordinea juridică a Republicii Moldova, este **Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale**, care a intrat în vigoare pentru Republica Moldova la 12 septembrie 1997. Având în vedere rolul Convenției în sistemul juridic al Republicii Moldova, Plenul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova a statuat următoarele: *sarcina primordială cu privire la aplicarea Convenției revine instanțelor naționale și nu Curții Europene a Drepturilor Omului. Astfel, în cazul judecării cauzelor, instanțele de judecată urmează să verifice dacă legea sau actul care urmează a fi aplicat și care reglementează drepturi și libertățile garantate de Convenție sunt compatibile cu prevederile acesteia, iar în caz de incompatibilitate instanța va aplica direct prevederile Convenției, menționând acest fapt în hotărârea sa.*

2.3. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat situații și condiții prin care impune autorităților un anumit comportament pentru a face cu adevărat contradictorială procedura de judecare. În *Cauza De Haes și Gijssels c. Belgiei (1997)*, Curtea obligă acordarea posibilității rezonabile de a-și pleda cauza în condiții care să nu situeze partea într-un dezavantaj substanțial față de partea adversă.

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

---

2.4. În § 2 și § 3 ale art. 6 CEDO sunt enunțate mai multe principii care susțin dreptul la un proces echitabil. În accepțiunea Curții, „egalitatea armelor” constituie principiul fundamental al procesului echitabil, care implică obligația de a oferi fiecărei părți o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, în condițiile în care nu o plasează într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă. Din punct de vedere formal „egalitatea părților înaintea judecătorului” oferă posibilitatea părților de a participa în mod egal la cercetarea probelor (*Cauza Edward și Lewis c. Marii Britanii*, 2003) și, în același timp, ca părțile să dispună de aceleași mijloace pentru a-și pune în valoare argumentele (*Cauza Bulut c. Austriei*, 1996; *Cauza Fisher c. Austriei*, 2002; *Cauza Hentrich c. Franței*, 1996; *Cauza Platakou c. Greciei*, 2001). Este vorba, în principal, de garantarea egalității părților în fața instanței și de protejarea caracterului efectiv al dezbaterilor contradictorii. Astfel, în *Cauza J. Campbell c. Jamaica* (1993), Curtea Europeană evocă egalitatea de mijloace între acuzare și apărare, sprijinind judecata pe egalitatea armelor, care impune obligația de a trata părțile în mod egal, fără ca una dintre ele să poată revendica un drept de care cealaltă nu a beneficiat.

2.5. C. pr. pen. a valorificat, prin mai multe norme de ordin general, garanțiile unui proces echitabil, egalitatea armelor și contradictorialitatea procesului. *Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesual penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.* (art. 24 alin. (3) C. pr. pen.).

2.6. Rolul conducător, obiectiv și imparțial al instanței de judecată se manifestă și prin obligația, potrivit art. 314 alin. (2) C. pr. pen., de a crea părților angajate în proces condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei, legiuitorul prevăzând, astfel, confruntarea de opinii și argumente legate de soluția care urmează a fi dată în cauză.

2.7. Contradictorialitatea pune instanța de judecată în situația de a percepe probele prin filtrul punctelor de vedere exprimate oral în ședința de judecată de către toate părțile cu interese contrare în rezolvarea cauzei penale. Astfel, probele trebuie administrate în prezența părților, sub controlul lor și ca urmare a contribuției lor directe. *Procurorul, partea vătămată, partea civilă, apărătorul, inculpatul, partea civilmente responsabilă și reprezentanții lor beneficiază de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor și demersurilor* (art. 315 C. pr. pen.).

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

---

2.8. Un rol important în crearea echilibrului necesar pentru părțile în proces revine președintelui completului de judecată. *Președintele conduce ședința de judecată și, în interesele justiției, ia toate măsurile prevăzute de prezentul cod pentru asigurarea egalității în drepturi a părților, păstrînd obiectivitatea și imparțialitatea, creînd condiții necesare pentru examinarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a tuturor probelor prezentate de către părți sau administrate la cererea acestora.* (art. 317 alin. (2) C. pr. pen.).

2.9. Art. 6 § 3 lit. d) CEDO, precum și art. 66 alin. (2) pct. 17) C. pr. pen. acordă dreptul inculpatului să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării.

2.10. În conformitate cu prevederile art. 235-242 C. pr. pen., citarea persoanei, pentru asigurarea desfășurării normale a procesului penal, este o prerogativă exclusivă a organului de urmărire penală și a instanței de judecată.

2.11. Art. 90 alin. (9), art. 199 alin. (1), art. 370 alin. (6) C. pr. pen. conferă dreptul de a dispune aducerea silită a martorului care nu se prezintă la citații numai organului de urmărire penală sau instanței de judecată.

2.12. În vederea realizării dreptului prevăzut de art. 6 § 3 lit. d) CEDO, precum și de art. 66 alin. (2) pct. 17) C. pr. pen., apărătorul, pe baza prevederilor art. 100 alin. (2) pct. 1) C. pr. pen. este în drept să poarte convorbiri cu persoane fizice dacă acestea sunt de acord să fie audiate în modul stabilit de lege.

2.13. Având în vedere cele expuse, considerăm că prevederile art. 351 alin. (5) C. pr. pen. se referă, în primul rând, la partea apărării: *dacă una din părți este în imposibilitate de a asigura prezența vreunei persoane din lista prezentată, ea poate solicita, prin cerere, citarea acestor persoane de către instanța de judecată.*

2.14. În consecință, se poate conchide că partea apărării nu dispune de aceleași pârghii privitor la asigurarea prezenței martorilor la ședința de judecată, fiind în dezavantaj, în acest sens, cu procurorul. Din aceste considerente, instanța de judecată are menirea de a restabili acest echilibru pe baza prevederilor art. 24, 314, 315, 317 C. pr. pen.

2.15. În *Cauza Taal c. Estoniei* (cererea nr. 13249/02, hotărârea din 22.10.2005), Curtea notează că este de competența autorităților judiciare pentru a asigura buna desfășurare a procesului. Cu toate acestea, în acest caz, nu orice efort rezonabil a fost făcut pentru a se asigura prezența martorilor în instanță. Curtea de Apel n-a făcut nici o încercare de a audia martorii, nereușind să-i cheme, deși era în temeiul C. pr. Pen. autorizată să facă acest lucru din oficiu.

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

---

Având în vedere faptul că nici reclamantul și nici reprezentantul său nu au avut posibilitate să audieze martorii acușării și că nici unul dintre martorii apărării n-au fost examinați vreodată de către instanțele de judecată, Curtea constată că drepturile de apărare ale reclamantului au fost limitate într-o măsură incompatibilă cu garanțiile prevăzute de art. 6 § 1 și § 3 (d) din Convenție (§34-36).

2.16. În Hotărârea CEDO *Diodor Neculai Vararu c. României* (cererea nr. 35842/05, hotărârea din 03.12.2013), Curtea reamintește că imposibilitatea localizării unui martor poate constitui, în anumite condiții, un fapt justificativ care autorizează admiterea depozițiilor sale în proces, chiar dacă apărarea nu a putut să îl interogheze în nici un stadiu al procedurii (Cauza *Rachdad vs. Franta*, nr. 71846/01, par. 24, 13 noiembrie 2003; Cauza *Zentar vs. Franta*, nr. 17902/02, par. 26, 13 aprilie 2006). Totuși, pentru ca această justificare să fie valabilă, autoritățile trebuie să adopte măsuri pozitive pentru a-i permite acuzatului să interogheze sau să obțină interogarea martorilor acușării; acestea trebuie, în special, să caute activ acești martori [s.a.] (*Rachdad*, citata anterior, par. 24). În prezenta cauză, Curtea observă că, desi judecătoria a depus eforturi, majoritatea martorilor nu s-au prezentat, în ciuda numeroaselor amânări, mandatelor de aducere, amenzilor aplicate sau demersurilor pe lângă autorități pentru identificarea noilor adrese (supra, par. 12). Cu toate acestea, sesizat cu apelul reclamantului, care solicita în mod expres audierea părții vătămate și a celorlalți martori, tribunalul nu a inițiat nici un demers în vederea ascultării acestor persoane. S-a limitat să observe că prima instanță nu a reușit să localizeze martorii respectivi. Având în vedere că tribunalul avea deplina competență să examineze faptele cauzei, să aprecieze probele și să stabilească vinovăția reclamantului, Curtea consideră ca reclamantul ar fi trebuit să primească un răspuns mai adecvat și suficient motivat la solicitările sale de administrare de probe. Curtea consideră că dreptul la apărare al reclamantului a suferit, astfel, o limitare incompatibilă cu cerințele unui proces echitabil și a constatat încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, coroborat cu art. 6 § 3 lit. d) (§ 36-39, 48).

2.17. Totuși, două articole – art. 331 și art. 362 C. pr. pen. - vin să pună pe umerii apărării asigurarea prezenței în instanță a martorilor. Art. 331 și art. 362 C. pr. pen. operează cu noțiunea de părți. Potrivit art. 6 pct. 29) C. pr. pen., părți în proces sunt persoane care în procesul penal exercită funcții de acuzare sau apărare în baza egalității în drepturi și a principiului contradictorialității. După cum am menționat, partea acușării dispune de împuterniciri eficiente

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

---

în vederea asigurării prezenței martorilor săi, însă partea apărării nu dispune de asemenea posibilități.

2.18. Astfel textele

–art. 331 alin. (1) C. pr. pen. [...] *și dispune părții obligate să prezinte probe, să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat [...]*

și

–art. 362 alin. (2) C. pr. pen. [...], *sau dispune părții care nu a asigurat prezența să o asigure la ședința următoare*

contravin art. 20, 26 alin. (1), (2) ale Constituției Republicii Moldova, în măsura în care vin să pună și pe seama părții apărării asigurarea prezenței în instanță a martorilor, care de fapt nu are cum să-și realizeze obligațiile impuse, deoarece nu are împuternicirile și atribuțiile părții acuzării să identifice domiciliul și alte date cu caracter personal ale martorilor, nu este în drept să citeze martorii, să dispună aducerea silită a acestora și, în consecință, acestea îngreșesc posibilitățile părții apărării și dreptul la apărare.

2.19. În mod nejustificat instanța de judecată, care dispune de suficiente atribuții pentru a asigura prezența martorilor și care este solicitată să-și dea concursul la asigurarea prezenței martorilor apărării este în drept, în baza prevederilor art. 331 alin. (1) C. pr. pen. și art. 362 alin. (2) C. pr. pen., să pună această sarcină pe partea care nu are aceste posibilități procesuale și care, de fapt, se adresează instanței pentru ajutor în acest sens - partea apărării.

2.20. În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova, *fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale. În conformitate cu art. 10 alin. (4) C. pr. pen., orice persoană este în drept să-și apere prin orice mijloc neinterzis de lege drepturile, libertățile și demnitatea umană, lezate sau limitate nelegitim în cursul procesului penal.*

2.21 *În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte (art. 2 alin. (5) C. pr. pen.).*

În baza celor expuse, considerăm că prevederile din textul:

POPA & ASOCIAȚII

Attorneys at Law

77 Vlaicu Pîrcalab Street, Chișinău, Republic of Moldova, MD-2012
Tel: (+373 22) 22 40 11; fax: (+373 22) 22 27 66. E-mail: office@popa.md; www.popa.md

- art. 331 alin. (1) C. pr. pen. [...] și dispune părții obligate să prezinte probe, să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat [...]
- și
- art. 362 alin. (2) C. pr. pen. [...], sau dispune părții care nu a asigurat prezența să o asigure la ședința următoare -

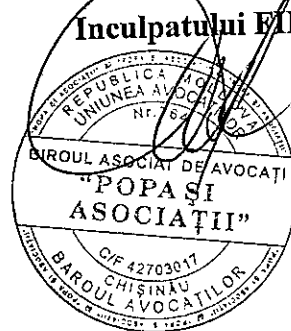
contravin principiului contradictorialității, precum și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, în măsura în care dezavantajează partea apărării în procesul de examinare a probei cu martori - în raport cu posibilitățile părții acuzării, îngreuează accesul la justiție și dreptul la apărare, respectiv contravin prevederilor art. 20, 26 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova.

Pentru aceste considerente, solicit sesizarea Curții Constituționale cu aspectele învederate mai sus.

În DREPT, art. 135 din Constituția Republicii Moldova, art. 7 alin. (3) C. pr. pen., art. 4 din Legii cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 din Codul Jurisdicției Constituționale, art. 5, art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

07.06.2016

În apărarea drepturilor și intereselor legale ale
Inculpatului FILAT VLADIMIR VASILE,
Avocatul, POPA Igor
Magistru în drept financiar

ÎNCHEIERE

09 iunie 2016

municipiul Chișinău

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Grefier

cu participarea:

procurorului – Adriana Bețișor, procuror în Procuratura Anticorupție

apărătorului – Igor Popa, care acționează în interesele inculpatului Filat Vladimir, în baza mandatului nr.0906665 din 15.10.2015

apărătorului – Cristina Bancu, care acționează în interesele inculpatului Filat Vladimir, în baza mandatului nr.0906664 din 15.10.2015

inculpatului Filat Vladimir, născut la 06 mai 1969, cetățean al R.Moldova

Galina Moscalciuc

Sergiu Lazari și Andrei Niculcea

Alina Spătaru

examinând în ședința de judecată închisă sesizarea apărătorilor Igor Popa și Cristina Bancu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală nr.1-721/2016 privindu-l pe Filat Vladimir Vasile, învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) și lit.b) și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal, –

CONSTATĂ:

Pe rol la Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău se află cauza penală nr.1-721/2016 privindu-l pe Filat Vladimir, învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) și lit.b) și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal.

În ședința de judecată, apărătorii Igor Popa și Cristina Bancu care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Filat Vladimir au înaintat o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.331 alin.(1) CPP RM - text care contravine art.20,26 alin.(1), (2) din Constituția Republicii Moldova și art.362 alin.2 text care contravine art.20,26 alin.(1), (2) din Constituția Republicii Moldova .

În motivarea excepției de neconstituționalitate apărătorii au invocat că, textele art.331 alin.(1) Cod de procedură penală și dispune părții obligate să prezinte probe, să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat și art.362 alin.2 Cod de procedură penală - sau dispune părții care nu a asigurat prezența să o asigure la ședința următoare, contravin art.20,26 alin.(1), (2) din Constituția Republicii Moldova , în măsura în care vin să pună și pe seama părții

apărării asigurarea prezenței în instanță a martorilor, care de fapt nu are cum să-și realizeze obligațiile impuse, deoarece nu are împuternicirile și atribuțiile părții acuzării să identifice domiciliul și alte date cu caracter personal ale martorilor, nu este în drept să citeze martorii, să dispună aducerea silită a acestora și, în consecință, acestea îngreșesc posibilitățile părții apărării și dreptul la apărare. În mod nejustificat instanța de judecată, care dispune de suficiente atribuții pentru a asigura prezența martorilor și care este solicitată să-și dea concursul la asigurarea prezenței martorilor apărării este în drept, în baza prevederilor art.331 alin.1 CPP și art.362 alin.2 CPP să pună această sarcină pe partea care nu are aceste posibilități procesuale și care, de fapt, se adresează instanței pentru ajutor în acest sens – partea apărării.

Apărătorii afirmă că, art.331 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că - *dispune părții obligate să prezinte probe, să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat*, iar art.362 alin.2 Cod de procedură penală – prevede că : ... *sau dispune părții care nu a asigurat prezența să o asigure la ședința următoare*, contravin principiului contradictorialității, precum și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, în măsura în care dezavantajează partea apărării în procesul de examinare a probei cu martori – în raport cu posibilitățile părții acuzării, îngreșește accesul la justiție și dreptul la apărare, respectiv contravin art.20,26 alin.(1), (2) din Constituția Republicii Moldova.

Inculpatul Filat Vladimir, în ședința de judecată a susținut poziția apărătorilor săi, cerând ridicarea excepției de neconstituționalitate invocate.

Procurorul Bețișor Adriana, a solicitat respingerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, ca fiind neîntemeiată.

Audiind participanții la proces, studiind materialele din dosar, instanța de judecată consideră necesar de ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de apărătorii Igor Popa și Cristina Bancu care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Filat Vladimir, reieșind din următoarele considerente.

Conform Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria

actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Drept urmare a celor justificate, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, fiind o lege organică, excepția a fost ridicată de apărătorii inculpatului, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de apărătorii Igor Popa și Cristina Bancu care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Filat Vladimir.

Subsidiar, suspendarea procesului constă în încetarea temporară a actelor de procedură de către instanța de judecată din cauza unor împrejurări obiective, ce fac imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. La moment este imposibil de determinat când împrejurarea obiectivă va dispărea, la caz Curtea constituțională se va expune asupra excepției de neconstituționalitate invocate de către, apărătorii Igor Popa și Cristina Bancu care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Filat Vladimir.

Prin urmare, luând în considerare că, inculpatul Filat Vladimir se află în arest preventiv, iar în scopul respectării principiului de examinare a cauzei în termen rezonabil și ținând cont de complexitatea cauzei au fost fixate mai multe date de ședință de judecată, instanța ajunge la concluzia de a nu suspenda procesul în cauza penală privindu-l pe Filat Vladimir, învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) și lit.b) și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal.

În susținerea poziției sale, instanța a ținut cont de criteriile de determinare a termenului rezonabil stabilite în art.20 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO, cât și de obligația instanței de a examina o cauză penală în care inculpații sunt arestați, de urgență și în mod preferențial.

Mai mult decât atât, inclusiv Curtea Constituțională a menționat în pct.81 al Hotărârii din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze. Prin urmare, instanța consideră necesar de a nu suspenda procesul, deoarece norma care se invocă a fi neconstituțională, art.331 alin.(1) și art.362 alin.2 Cod de procedură penală reglementează - dispunerea părții obligate să prezinte probe, să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat ... , sau dispune părții care nu a asigurat prezența să o asigure la ședința următoare , dar nu norme care se referă la fondul cauzei, cum ar fi cele privind calificarea faptei

imputate, sancțiunea care urmează a fi aplicată sau norme de procedură, care în esență ar impune suspendarea procesului.

În acest context, conducându-se de Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată,-

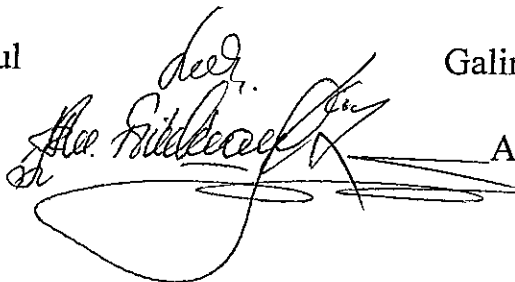
D I S P U N E:

Se ridică excepția de neconstituționalitate depusă de apărătorii Igor Popa și Cristina Bancu în cauza penală nr.1-721/2016 privindu-l pe Filat Vladimir Vasile, învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) și lit.b) și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal, privind art.331 alin.(1) și art.362 alin.2 Cod de procedură penală.

Se remite după competență Curții Constituționale sesizarea apărătorilor Igor Popa și Cristina Bancu care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Filat Vladimir, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală nr.1-721/2016 privindu-l pe Filat Vladimir Vasile, învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) și lit.b) și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal.

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Galina Moscalciuc
Sergiu Lazari
Andrei Niculcea